

TRUNG TÂM KHUYẾT TẬT VÀ PHÁT TRIỂN (DRD)

Địa chỉ: 91/85 Hòa Hưng, Phường 12, Quận 10, Thành Phố Hồ Chí Minh, Việt Nam

Điện thoại: 84-8-38684858 Fax: 84-8-39798815

Email: info@drdvietnam.com

Website: www.drdvietnam.com, www.drdvietnam.org

BÁO CÁO THƯỜNG NIÊN

DỰ ÁN BRAVE

Giai đoạn báo cáo: tháng 12 năm 2012 – tháng 12 năm 2013

Irish Aid

Chính phủ Ireland

Rialtas na hÉireann

I. Thông tin chung về dự án:

BRAVE theo đuổi hai mục tiêu chính:

- Tăng cường sự hòa nhập về kinh tế và xã hội vào cộng đồng cho NKT thông qua dịch vụ bố trí việc làm cho NKT.
- Đẩy mạnh, ủng hộ và kết nối những dự án hỗ trợ hoạt động thúc đẩy quyền của NKT bằng cách củng cố mạng lưới các Tổ chức người khuyết tật (DPO - Disable People Organisation).

BRAVE mong đợi các kết quả:

1. Tạo thêm nhiều cơ hội việc làm cho NKT
2. Đưa các đơn vị cung cấp dịch vụ việc làm của các DPO vào hoạt động
3. Nâng cao năng lực của đội ngũ tư vấn việc làm
4. Tăng cường sự tham gia của các DPO vào những không gian quốc tế và khu vực liên quan tới NKT như hội thảo về giao thông vận tải, luật pháp và khả năng tiếp cận
5. Tăng cường thông tin về NKT trên các phương tiện thông tin đại chúng
6. Đẩy mạnh các DPO đã hoạt động và được hỗ trợ bởi dự án xây dựng mạng lưới DRD (do quỹ Ford tài trợ những năm 2008-2011)
7. Củng cố sự phối hợp với Hội Liên hiệp về người khuyết tật Việt nam (VFD - Vietnamese Federation on Disability)
8. Tăng cường sự hợp tác với các cơ quan chính phủ
9. Tìm hiểu về NKT ở Việt Nam để ghi nhận những vấn đề hiện có và cung cấp thông tin xác tín để nâng cao nhận thức của mọi người.
10. Khiến dự án BRAVE được nhận biết rõ ràng hơn
11. Cải tiến việc theo sát và quản lý các dự án đang diễn ra.

II. Tiến trình của dự án

1 Mục tiêu thứ 1: Tăng cường sự hòa nhập về kinh tế và xã hội vào cộng đồng cho NKT thông qua dịch vụ bố trí việc làm cho NKT

Trong năm 2013, mục tiêu này đạt được những thành tựu chính như sau:

Bố trí việc làm: Sau một năm thực hiện, dự án đã mang lại việc làm cho 24 NKT trong số 171 người tìm việc. Dự án đã thiết lập mạng lưới gồm 26 công ty sẵn sàng đón nhận NKT vào làm việc. Câu lạc bộ tìm việc (JSC – Job Search Club) đã tổ chức các buổi sinh hoạt hàng tháng theo dự án này. Tính đến năm 2013, đã có 40 người tham gia sinh hoạt hơn 5 lần. Câu lạc bộ đang mang lại một sân chơi cho NKT mà ở đó họ không cảm thấy mình thấp kém. NKT được cung cấp những kỹ năng mềm như kỹ năng phỏng vấn, kỹ năng viết CV, và kỹ năng hòa nhập với môi trường làm việc. Ngoài ra, họ còn được tư vấn về nghề nghiệp.

Tự mình làm chủ: Một câu lạc bộ doanh nghiệp bao gồm 11 thành viên đã được thiết lập với 3 chủ đề là **thủ tục thành lập doanh nghiệp, kế hoạch tiếp thị, và tiếp thị qua internet**. Các thành viên nâng cao năng lực của mình và cải tiến kế hoạch tiếp thị. Toàn bộ kế hoạch được phát

triển và kết hợp với khung hình kinh doanh của một doanh nhân, anh Quốc, để phát triển sản phẩm mới, đồng thời mang lại thu nhập cho các thành viên trong câu lạc bộ.

Lập tài liệu dự án: “Cẩm nang giới thiệu việc làm” và “Tài trợ việc”, cùng với **Danh mục sản phẩm** đang được phát triển cho trung tâm hỗ trợ việc làm và những người khuyết tật.

1.1. Tạo thêm nhiều cơ hội việc làm cho NKT:

1.1.1 Giới thiệu việc làm

Trong năm 2013, đội dự án đã gặp gỡ 171 người tìm việc (liên hệ trực tiếp tại văn phòng DRD hoặc liên hệ qua email và điện thoại) với 13% khiếm thị, khoảng 5% khiếm thính và 82% còn lại là người có khuyết tật khác trên cơ thể.

Các ứng viên đã tìm đến rất nhiều ngành nghề: Thiết kế đồ họa, kế toán, công việc liên quan tới điện toán, công việc không đòi hỏi chuyên môn cao, công việc về điện tử, v.v.

Trong số các ứng viên, 30% có bằng cử nhân. 15% có bằng trung cấp, 20% hoàn tất chương trình đào tạo phổ thông và 14% có bằng trung học, 20% chỉ có bằng tốt nghiệp tiểu học.

Có 59 ứng viên được mời phỏng vấn, tuy nhiên, chỉ có 24 người trong số đó nhận được việc làm.

Công việc dành cho người khiếm thị

6 người khiếm thị đã được huấn luyện về tư vấn tài chính. Đây là dịch vụ thực hiện nội bộ do Ngân hàng Standard Chartered phối hợp với Công ty trách nhiệm hữu hạn Thương mại và Dịch vụ Lisa tổ chức. Chương trình được tiến hành thực hiện từ năm 2013, trong năm tới, công ty sẽ mở rộng dự án, tuyển dụng thêm người khuyết tật và 6 người đã được đào tạo sẽ trở thành nhân tố cốt yếu cho dự án.

Dự án chưa đạt được mục tiêu của năm nay về mặt tìm việc làm cho các ứng viên (mục tiêu là 40 NKT mỗi năm). Lý do chính của sự thiếu hụt này là vì khủng hoảng kinh tế tại Việt Nam. Số lượng người thất nghiệp tăng lên nhanh chóng trong khi nhu cầu tuyển dụng giảm đi và nhiều công ty yêu cầu các ứng viên phải có trình độ cao.

1.1.2 Mạng lưới việc làm

Sau một năm (từ tháng 12 năm 2012 tới tháng 12 năm 2013), BRAVE đã thiết lập quan hệ với 26 công ty, Coco Mart, The Color Club, Bank Charter, các tổ chức này mang lại việc làm ở nhiều lĩnh vực khác nhau. Trong đó có 25 công ty ở thành phố Hồ Chí Minh, và một công ty ở tỉnh Đồng Nai. Tuy nhiên, số lượng công việc vẫn còn hạn chế, chỉ có ở những vị trí như thợ may, thiết kế quảng cáo, kế toán, và tiếp tân. 25 công ty tại thành phố Hồ Chí Minh không chỉ mang lại việc làm để người khuyết tật ứng tuyển mà còn là thuyết trình tại câu lạc bộ tìm việc để tuyển dụng trực tiếp.

Ngoài mạng lưới dịch vụ việc làm tại thành phố Hồ Chí Minh, dự án của chúng tôi cũng nhắm tới việc tạo ra những mạng lưới tương tự và phối hợp với nhiều doanh nghiệp ở các lĩnh vực khác. Sự mở rộng BRAVE ở các lĩnh vực khác sẽ tạo thêm nhiều cơ hội việc làm, đặc biệt là ở hai tỉnh Đồng Nai và Bình Dương.

1.1.3 Thị trường việc làm

Với mục tiêu đã xác định, dự án tiến lên, mở rộng hoạt động tới các cơ quan chính phủ để phát triển thị trường việc làm cho NKT.

Sở Lao động, Thương binh và Xã hội thành phố Hồ Chí Minh đã cho phép DRD đăng ký tham gia các hội chợ việc làm thường kỳ dành cho NKT trong thành phố. Đây được xem là bước đầu tiên để BRAVE mở rộng mạng lưới của mình và tạo thêm nhiều cơ hội việc làm cho NKT.

Trong năm 2013, dự án đã 14 lần tham gia thành công hội chợ việc làm tổ chức bởi các Trung tâm thuộc Trung tâm dịch vụ việc làm của thành phố Hồ Chí Minh và mở rộng hội chợ ra tới quận 7, quận 12, quận Thủ Đức, quận Gò Vấp, quận Bình Tân. Sự tham gia này mang lại cơ hội hợp tác với 7 doanh nghiệp thành viên của các trung tâm. DRD đã giới thiệu thành công hai ứng viên tiềm năng tới các doanh nghiệp đăng ký tại các trung tâm này.

Tháng 6, BRAVE sẽ chính thức tham gia hội chợ việc làm tại Đồng Nai. Tính đến thời điểm này, đã có 6 lần DRD thuyết phục để được chính thức tham gia hội chợ mặc dù tiêu chuẩn của hội chợ là chỉ dành cho các đơn vị địa phương. Cuối cùng, với mục tiêu rõ ràng, DRD đã được DOLISA Đồng Nai đồng ý, đồng thời nhận được sự hỗ trợ tích cực từ giám đốc trung tâm đào tạo nghề.

Một đoạn phim giới thiệu đã được ghi lại để lên tiếng và giới thiệu NKT tới hội chợ. Đoạn phim cho thấy quyền được tham gia hội chợ việc làm của người khuyết tật và khuyến khích NKT tham gia vào các hoạt động của cộng đồng. Đoạn phim sẽ được giới thiệu tới những người khuyết tật, trung tâm đào tạo nghề, và các tổ chức người khuyết tật, v.v.

1.1.4 Câu lạc bộ tìm việc

Con đường giới thiệu việc làm

Nối tiếp thành công từ dự án BUILD, câu lạc bộ tìm việc tiếp tục tổ chức sinh hoạt hàng tháng. Từ tháng 3 tới tháng 5, dự án đã tổ chức ba kỳ học với chủ đề: “Nhận diện bản thân – định hướng nghề nghiệp, viết sơ yếu lý lịch hay là Tìm việc dễ hay khó?” Trong 3 kỳ học này, câu lạc bộ đã thu hút sự tham gia của 76 người khuyết tật có nhu cầu tìm việc.

Với những chủ đề đa dạng, các hoạt động được tổ chức hàng tháng đã mang lại sân chơi cho người khuyết tật, nơi mà họ không cảm thấy mình thấp kém. Ngoài ra, thông qua các hoạt động này, tất cả các thành viên của câu lạc bộ đã định hướng được nghề nghiệp cho mình, biết cách viết sơ yếu lý lịch cũng như cách tìm kiếm thông tin tuyển dụng qua nhiều kênh việc làm khác nhau. Sau khi tham gia các hoạt động này, họ cảm thấy thêm tự tin để tự mình tìm kiếm việc làm.

Trong một năm, NKT có 365 lần tham dự và khoảng 40 người đã tham gia hơn 5 lần.

Kim Oanh “Câu lạc bộ tìm việc mang lại cho tôi nhiều kinh nghiệm như ‘thử thách khi phỏng vấn’ và tôi thích khoảng thời gian mọi người cùng nhau chia sẻ vào cuối mỗi buổi học”

Tran Xuan Dieu “Dự án giúp tôi tự tin hơn, biết cách viết đơn xin việc cũng như tìm kiếm thông tin tuyển dụng. Tôi cũng biết được cách viết đơn đề nghị. Tôi cảm nhận được ý nghĩa của cuộc đời đồng thời rất mong dự án sẽ có thêm nhiều hoạt động như biểu diễn âm nhạc và những hoạt động mà bình thường chúng tôi khó có thể tiếp cận.”

Tran Anh Duy “Câu lạc bộ tìm việc giúp tôi biết cách quản lý chi tiêu và tôi hi vọng rằng đội hỗ trợ tìm việc sẽ giúp tôi tìm được việc làm mới.”

Để tạo điều kiện cho người tìm việc, đội tìm việc mời các nhà tuyển dụng đến câu lạc bộ tìm việc để giới thiệu về công ty họ và tuyển dụng trực tiếp. Trong một năm, có 4 công ty đã đồng hành cùng câu lạc bộ.

“Nhân viên mang khuyết tật rất tận tâm, chịu khó, khéo léo và sáng tạo. NKT có thể làm việc như những nhân viên không mang khuyết tật. Tôi nhận thấy những người khuyết tật rất đồng cảm với nhau”, một nhà tuyển dụng cho biết.

Tựa sách “Tôi trụ việc”¹ viết về 10 người làm việc tại các vị trí như bán vé máy bay, xây dựng, chứng khoán, âm thanh, kế toán, thiết kế, nhân viên văn phòng, dịch vụ khách hàng, v.v. đã được xuất bản. Mục đích của tựa sách này là tăng cường thông tin về người khuyết tật trên các phương tiện thông tin đại chúng.

1.1.5 Cẩm nang giới thiệu việc làm² cho cán bộ trung tâm đào tạo nghề

Đây là tài liệu hỗ trợ của các trung tâm đào tạo nghề thuộc chính phủ như Trung tâm từ thiện huấn luyện và tạo việc làm cho người khuyết tật tại thành phố Hồ Chí Minh, Trung tâm đào tạo nghề dành cho người khuyết tật và trẻ mồ côi của thành phố Hồ Chí Minh, Trung tâm tư vấn việc làm cho thanh niên. Cẩm nang được xuất bản tháng 12 năm 2013 và gửi tới các trung tâm bố trí việc làm tại thành phố Hồ Chí Minh cũng như các tổ chức dành cho người khuyết tật có liên quan. Chúng tôi hi vọng cẩm nang sẽ giúp cộng đồng có sự nhìn nhận rõ ràng hơn về nghề nghiệp dành cho người khuyết tật; chia sẻ thông tin về dịch vụ việc làm tại DRD; và tạo cơ hội việc làm cho NKT tại các trung tâm huấn luyện việc làm khác.

1.2 Cải thiện thu nhập cho câu lạc bộ doanh nghiệp tại thành phố Hồ Chí Minh

1.2.1 Thành lập câu lạc bộ doanh nghiệp

Dự án BUILD những năm 2009-2012 đã tổ chức một số chương trình đào tạo, mang lại kiến thức chung về cách khởi nghiệp tại Việt Nam. BRAVE giúp các khách hàng biết về hiệu ứng cho và nhận, cũng như về cách thiết lập liên hệ xã hội cho người khuyết tật. Dựa trên thống kê về việc tự mở doanh nghiệp, phòng kế hoạch đã thành lập câu lạc bộ doanh nghiệp để cung cấp thông tin cho bất kỳ khách hàng nào quan tâm tới việc mở doanh nghiệp riêng, đăng ký vay tiền, và tìm hiểu thị trường, v.v.

Để chuẩn bị thành lập câu lạc bộ doanh nghiệp, chúng tôi đã tổ chức ba buổi gặp mặt với người khuyết tật tại thành phố Hồ Chí Minh và Biên Hòa. Ban tổ chức với 5 thành viên đã được lựa chọn từ các doanh nhân thương mại, thành viên SISE và cán bộ dự án BRAVE. Nội quy và quy định của câu lạc bộ cũng được xây dựng. Câu lạc bộ cũng lên kế hoạch sinh hoạt trong năm 2013 với 4 lần trong năm, 3 tháng một lần.

Trong năm 2013, có ba khóa học được tổ chức nhằm kết hợp chia sẻ thông tin và nâng cao năng lực cho các thành viên với chủ đề: **thủ tục thành lập doanh nghiệp, kế hoạch tiếp thị, tiếp thị qua Internet.**

- Đầu tiên, câu lạc bộ tìm việc sinh hoạt với chủ đề “**thủ tục thành lập doanh nghiệp**” (<http://www.drdvietnam.org/vi/component/content/article/14044-clb-doanh-nghiep-nkt-thu-tuc-thanh-lap-doanh-nghiep.html>) với sự tham gia của 25 người. Sau buổi tập huấn,

¹ “Tôi trụ việc” trong tiếng Anh là “Attached to the job” – là tựa sách ghi nhận 10 nhân viên làm việc hơn 18 tháng tại công ty của họ.

² “Cẩm nang giới thiệu việc làm” trong tiếng Anh là “Employment guideline” – là cẩm nang hướng dẫn bố trí giới thiệu việc làm cho NKT.

một doanh nghiệp là len Truc Dao bắt đầu được xây dựng với sự hỗ trợ từ công ty TNHH Minh Mẫn.

- **Câu chuyện của chủ xưởng len Truc Dao:** Sau khi đạt được vị trí thứ hai trong “Giải thưởng doanh nghiệp”. chị Dao đã tự tin hơn để mở rộng hoạt động kinh doanh của mình. Với sự tự tin này, chị tham gia Hội liên hiệp phụ nữ Hồ Chí Minh và được đề cử là Phụ nữ khuyết tật làm kinh tế giỏi. Chị đã có cơ hội được chủ tịch nước Trương Tấn Sang trao thưởng.
- **“Kế hoạch tiếp thị”** (<http://www.drdvietnam.org/vi/component/content/article/14592-ban-tin-club-doanh-nghiep-nguoi-khuyet-tat-tphcm-lan-ii.html>) là chương trình tập huấn thứ hai với mục đích nâng cao năng lực của các thành viên câu lạc bộ. Có 24 người tham gia chương trình này. Giảng viên đến từ trường Đại học Kinh tế đã nhiệt tình chia sẻ cách thành lập khung kế hoạch phát triển sản phẩm của người khuyết tật, như cơ sở “khung hình bút lửa”. Anh Quốc, chủ cơ sở này, chia sẻ “đã học hỏi kinh nghiệm từ những người tham gia câu lạc bộ và mọi người kết nối các công ty lại với nhau”.
- **“Tiếp thị qua Internet”** đã thành lập 12 fanpage cho các thành viên câu lạc bộ và được công ty Việt Liên Kết hỗ trợ. Công ty cũng muốn hỗ trợ thêm bằng cách quản lý các fanpage mà không thu phí. Chương trình huấn luyện này kéo dài hai ngày (ngày 9 và ngày 10 tháng 11 năm 2013) với mục tiêu là hỗ trợ, cung cấp kiến thức để giúp người tham gia biết cách dùng Internet cho việc xúc tiến hoạt động khuyến mãi, quảng bá hình tượng doanh nghiệp cũng như sản phẩm và dịch vụ tới khách hàng. (<http://www.drdvietnam.org/en/employment/activities-news-employment/14754--training-internet-marketing-for-people-with-disabilities-business.html>)

1.2.2 Trợ cấp tiếp thị

Một kế hoạch tiếp thị đã được xây dựng nhằm hỗ trợ câu lạc bộ và trong số 4 doanh nhân khuyết tật, chủ cơ sở “khung hình bút lửa” đã được chọn để nhận các hỗ trợ như: thiết kế sản phẩm mới, tìm kiếm thị trường, danh thiếp, danh mục sản phẩm . . . So với năm trước, doanh thu công ty đã tăng lên đáng kể sau khi nhận gói trợ cấp này.

1.2.3 Trưng bày sản phẩm:

Câu lạc bộ doanh nghiệp thường kết hợp việc tập huấn với việc trưng bày các sản phẩm của NKT. Đây là cơ hội giới thiệu và quảng bá sản phẩm của các doanh nghiệp, đồng thời là thử nghiệm để đánh giá chung sản phẩm của NKT về thiết kế, mẫu mã, màu sắc, v.v.

2. **Mục tiêu thứ 2: Đẩy mạnh, ủng hộ và kết nối những dự án hỗ trợ hoạt động thúc đẩy quyền của NKT bằng cách củng cố mạng lưới các DPO**

Trong năm 2013, mục tiêu này đạt được những thành tựu chính như sau:

Tiếp tục củng cố mô hình “hướng dẫn và tạo điều kiện thuận lợi” cho các tổ chức NKT, dự án đã đẩy mạnh các DPO/nhóm tự lực tại Bảo Lộc, Biên Hòa, Đồng Tháp, Sóc Trăng và hỗ trợ các nhóm Đà Lạt, Đức Trọng, Đa Têh, Di Linh, Đăk Nông.

Dự án đã tăng cường sự hợp tác quốc tế của mình bằng cách phối hợp với Trung tâm Phát triển người khuyết tật Châu Á – Thái Bình Dương (APCD - Asia-Pacific Development Center on Disability) tại Thái Lan để gửi 4 NKT từ các DPO Đồng Nai và Bảo Lộc tham gia hội thảo chung

về vấn đề phát triển kinh tế và nông nghiệp tổ chức bởi APCD tại Bangkok, Thái Lan. Dự án đã tích cực huy động thêm nhiều nguồn hỗ trợ ngoài nguồn của Irish Aid.

Dự án cũng đã xây dựng mạng lưới gồm 11 cộng tác viên đến từ những trường đại học khác nhau tại thành phố Hồ Chí Minh, một số cộng tác viên đang làm việc trong những lĩnh vực chuyên môn khác nhau. Các cộng tác viên đã tham gia hỗ trợ câu lạc bộ doanh nghiệp, câu lạc bộ tìm việc và làm huấn luyện viên cho những người mới tham gia với mục đích giúp đỡ khi cần thiết. Thêm vào đó, lượng thông tin được truyền tải tới các phương tiện thông tin đại chúng cũng tăng lên với sự có mặt của các đơn vị truyền thông và sự phát triển hoạt động theo sát, quản lý các dự án đang thực hiện của những nhà tư vấn bên ngoài.

2.1 Tăng cường sự tham gia của các DPO vào những không gian quốc tế và khu vực liên quan tới NKT như hội thảo về giao thông vận tải, luật pháp và khả năng tiếp cận

2.1.1 Tham gia hội thảo chung về phát triển kinh tế và nông nghiệp ở Thái Lan

Có 4 người tham gia dự án này, đến từ DPO Đồng Nai và Bảo Lộc, họ đã tham dự hội thảo tổ chức bởi APCD trong những ngày 20-22 tháng 2 năm 2013 tại Bangkok. Tại hội thảo này, anh Quy từ DPO Đồng Nai đã giới thiệu mô hình nuôi chim bồ câu và thu hút được nhiều sự quan tâm từ những người tham gia khác.

Sau hội thảo, chị Oanh, một trong những người tham gia, đã vận dụng mô hình chim bồ câu và đang nuôi 200 con. Chị rất hào hứng với việc vận dụng mô hình từ co-op Phú Hòa để tìm kiếm nhiều cơ hội mở rộng kinh doanh.

2.1.2 Đẩy mạnh các DPO đã hoạt động và được hỗ trợ bởi dự án xây dựng mạng lưới DRD (do quỹ Ford tài trợ những năm 2008-2011)

DPO Bảo Lộc: Sau ba năm thành lập tổ chức, với sự hỗ trợ từ dự án, Bảo Lộc đã phát triển 4 nhóm tự lực như: Mạng lưới cha mẹ, nhóm tài chính vi mô ở Đại Lào, Bảo Lâm DPO và câu lạc bộ phụ nữ khuyết tật. Hoạt động của các DPO Bảo Lộc ngày càng trở nên thiết thực và mang lại nhiều lợi ích cho các thành viên:

- Tại Bảo Lộc, nhân Ngày người khuyết tật Việt Nam, DPO Bảo Lộc đã tổ chức một khóa học về chăm sóc và bảo vệ NKT. Tham gia khóa học có chính quyền địa phương, các trung tâm y tế và các DPO từ thành phố Hồ Chí Minh, Bảo Lộc, Đà Lạt, Đa Têh, Di Linh, Đồng Tháp và Đồng Nai. Mục tiêu của khóa học là nâng cao nhận thức cho chính quyền địa phương và các đoàn thể có liên quan về việc kiểm tra sức khỏe và bảo vệ NKT, dựa trên thực tế là NKT phải đối mặt với nhiều khó khăn trong chăm sóc tế cũng như đi đến bệnh viện. Các khóa học thu được kết quả rất hứa hẹn, bệnh viện Lâm Đồng 2 và chính quyền địa phương đồng ý rằng họ sẽ tạo những điều kiện thuận lợi cho NKT bằng cách sắp xếp những buổi gặp gỡ đơn giản và xây dựng lối đi dành riêng cho người dùng xe lăn. Những đơn vị tham gia đến từ Đà Lạt, Đa Têh, Di Linh, Đồng Tháp và Đồng Nai cũng sẽ xây dựng các hình thức hỗ trợ tại các cơ quan có liên quan ở địa phương của mình.

- DPO Bảo Lộc và Ngày người khuyết tật quốc tế “Một thế giới cho tất cả”, ngày 5 tháng 12 năm 2013: Mục đích tổ chức sự kiện là để lập kế hoạch nhìn lại 3 năm hoạt động và xây dựng kế hoạch chiến lược cho năm 2014, tìm kiếm nơi ở cho các thành viên, giảng dạy và trưng bày sản phẩm của họ.

2.1.3 Truyền đạt kỹ năng hỗ trợ việc làm

BRAVE đã tiến hành truyền đạt kỹ năng hỗ trợ việc làm và tổ chức thực hiện dã ngoại, câu lạc bộ Chung Sức Đồng Tháp và Sóc Trăng đã tham gia Hội chợ Việc làm tại các Trung tâm Dịch vụ Việc làm của thành phố Hồ Chí Minh để gặp gỡ trực tiếp các nhà tuyển dụng cũng như những người tìm việc. Trong bước kế tiếp, các nhóm sẽ trở về địa phương của mình và tham dự hội chợ việc làm tại đó

Trao đổi học tập và huấn luyện với DPO Đà Nẵng vào ngày 7-11 tháng 10 năm 2013, trao đổi với những người thành công từ dự án tại Bảo Lộc, Sóc Trăng, cùng câu lạc bộ thanh niên khuyết tật tại thành phố Hồ Chí Minh.

2.1.4 Khu vực dự án mới: Sóc Trăng-nhóm những người khuyết tật tự lực

Sau chuyến dã ngoại với Vava và Sở Lao động, Thương binh và Xã hội Sóc Trăng, dự án BRAVE đã tổ chức tập huấn nhận thức vào ngày 2, ngày 3 tháng 11 năm 2013, đồng thời chọn ra nhân vật chủ chốt cho câu lạc bộ với các hoạt động nâng cao năng lực như trao đổi tham quan học tập tại Đà Nẵng, tiếp thị qua Internet và đào tạo việc làm thực tế như tham gia và học hỏi kỹ thuật từ đội hỗ trợ tìm việc (<http://www.drdvietnam.org/vi/drd-viec-lam/tin-hoat-dong/14701-tap-huan-nhan-thuc-va-giao-tiep-voi-nguoi-khuyet-tat-tai-soc-trang.html>)

2.2 Huy động nguồn lực cộng đồng

Sau một năm tiến hành dự án, việc huy động các nguồn lực khác được đánh giá là hết sức quan trọng. Dự án đã xây dựng được mạng lưới gồm 11 cộng tác viên đến từ các trường đại học khác nhau tại thành phố Hồ Chí Minh, một số cộng tác viên đang làm việc trong những lĩnh vực chuyên môn khác nhau. Các cộng tác viên đã tham gia hỗ trợ câu lạc bộ doanh nghiệp, câu lạc bộ tìm việc và là huấn luyện viên cho những người mới tham gia với mục đích giúp đỡ khi cần thiết. Đội dự án cũng được 3 thực tập sinh người Đức tại DRD hỗ trợ tìm thị trường tại các khu vực du lịch để bán sản phẩm của câu lạc bộ doanh nghiệp và phát triển sản phẩm cho phù hợp với nhu cầu thực tế của người mua.

2.3 Cải tiến việc theo sát và quản lý các dự án đang diễn ra

Giám sát và Đánh giá (M&E - Monitoring and Evaluation) dự án: đội hỗ trợ tìm việc đang tiến hành lập tài liệu về cách thức quản lý dự án (đính kèm trong phần phụ lục)

2.4 Tăng cường thông tin về NKT trên các phương tiện thông tin đại chúng

Câu lạc bộ Chung Sức với người khuyết tật tại Đồng Tháp đã được giới thiệu trên kênh truyền hình VTV4 vì những đóng góp của câu lạc bộ cho cộng đồng như là “Hội liên hiệp Đại học Đồng Tháp”.

Trong năm 2013, có 5 tờ báo đã đưa tin về dự án BRAVE cùng với đài truyền hình Đồng Nai

Văn hóa: <http://www.baovanhoa.vn/Doisong/51648.vho>

Dân Trí: <http://dantri.com.vn/nghe-nghiep/nguoi-khuyet-tat-con-nam-ngoai-he-thong-viec-lam-690793.htm>

Tuổi Trẻ: <http://tuoitre.vn/Nhip-song-tre/531753/ra-mat-du%C2%A0an%C2%A0brave-cho-nguoi-khuyet-tat.html>

Thanh Niên <http://www.thanhvien.com.vn/pages/20130425/diem-tua-cho-nguoi-khuyet-tat.aspx>

2.5 Tài liệu dự án

- “**Cẩm nang việc làm**” dành cho cán bộ của các trung tâm đào tạo nghề (VTC – Vocational training center): cơ hội để nâng cao năng lực cho cán bộ tại VTC, kêu gọi tạo thêm việc làm và giới thiệu những vấn đề về việc làm của người khuyết tật.
- Tựa sách “**Tôi trụ việc**” với mục tiêu chia sẻ những tấm gương từ những NKT trụ việc hơn 18 tháng tới những người tìm việc khác. Thêm nữa, NKT có thể học cách trụ việc lâu dài từ 10 mẫu chuyện trong quyển sách này.
- Lịch DRD: Được thiết kế với mục đích tiếp thị và giới thiệu dự án tới các tổ chức và trung tâm đào tạo nghề vì đời sống của NKT trong thành phố Hồ Chí Minh.
- “**Danh mục sản phẩm**” nhắm tới việc tiếp thị các sản phẩm của NKT và giúp cộng đồng biết về những sản phẩm có chất lượng tốt do NKT sản xuất.

Trong năm 2014, 3 tài liệu nêu trên sẽ được trao tới tới những người thành công từ dự án và những người đồng hành cùng dự án, đây là cơ hội tốt để cộng đồng có được thông tin về vấn đề việc làm cho NKT.

2.6 Tăng cường sự hợp tác với các cơ quan chính phủ

Hội liên hiệp về người khuyết tật Việt Nam (VFD): DRD đang nắm giữ vai trò quan trọng trong các hoạt động của VFD và giám đốc DRD là nhân vật quan trọng trong ban lãnh đạo. Cho đến lúc này, hầu hết các hoạt động phối hợp với VFD được giám đốc thực hiện. Hoạt động chính là tư vấn kế hoạch chiến lược về vai trò đẩy mạnh quyền người cho khuyết tật của các Tổ chức Người Khuyết tật (DPO) hơn là hoạt động trùng lặp với các tổ chức này.

3. Các hoạt động khác:

3.1 Nhóm hoạt động vì người khuyết tật (DWG – Disability Working Group)

DRD là một trong những thành viên cốt yếu của Nhóm hoạt động vì người khuyết tật tại thành phố Hồ Chí Minh, đồng thời có cán bộ chủ chốt tham gia nhóm và phối hợp lập kế hoạch hoạt động hàng năm với 4 khóa học về Công cụ Sáng tạo, Trị liệu bằng Nước, Tự kỷ và Khả năng tiếp cận trong năm 2013. DWG được WWO của Hội từ thiện Trẻ em Sài Gòn tài trợ kinh phí cho các khóa học cả năm. Các chủ đề được dự kiến trong năm 2014 là cuối tháng Ba: luật pháp và chính sách; đầu tháng Năm: khóa học chia sẻ về kỳ vọng khác nhau của mọi người (các công ty, NKT, NGO . . .); tháng Mười: nhận thức về những khuyết tật ảnh hưởng tới khả năng học hỏi và tháng Mười một: khiêu vũ, nhạc, trị liệu nghệ thuật.

3.2 Irish Aid nâng cao năng lực cho đội dự án BRAVE

DRD đã phát triển phần mềm kế toán cho dự án và toàn bộ tổ chức sau khi đội dự án được nâng cao năng lực theo **kiểm toán và quản lý tài chính và Đánh giá và Cẩm nang dẫn đường IA**.

Một đội cán bộ truyền thông đã thiết lập mạng lưới với 12 CSO (Tổ chức xã hội dân sự - Civil Society Organization) của Irish Aid cũng như kết nối với ISEE (Viện nghiên cứu Xã hội, Kinh tế, và Môi trường - Institute for Studies of Society, Economy, and Environment) và ICS (Cổ động và vận

động hành lang cho việc kết hôn đồng giới tại Việt Nam) sau khi tham gia khóa tập huấn về “**Làm việc với giới truyền thông**”.

Khóa học về xu hướng phát triển các CSO: Dựa trên nhu cầu và mong muốn của các CSO đã đồng hành trong các khóa tập huấn gần đây cũng như dựa vào đánh giá năng lực tổ chức chuyên sâu, Irish Aid lập kế hoạch tài trợ một khóa học với mục tiêu i) mang lại cơ hội để những người lãnh đạo và quản lý của các CSO có thể thảo luận và chia sẻ những quan tâm cũng như ý định về chiến lược và xu hướng phát triển các CSO, ii) hỗ trợ việc lập kế hoạch chiến lược để phát triển tổ chức, iii) nâng cao những kỹ năng cần thiết cho việc phát triển dạng kế hoạch kinh doanh có thể áp dụng được với các CSO.

3.3 Phối hợp với dự án của Handicapped International “Công việc đàng hoàng và bảo hộ xã hội cho người khuyết tật” (SEI)

Phối hợp với chương trình của Handicapped International: hai dự án trao đổi các hoạt động và thực hiện nửa ngày chia sẻ về “**kỹ năng giao tiếp cho người khuyết tật**”, đây cũng là cơ hội để làm việc với cán bộ địa phương của ba quận: Xuân Lộc, Trảng Bom và Long Thành để tìm tới sự hợp tác trong tương lai.

Hai dự án phối hợp với nhau, cố gắng nâng cao năng lực cho các thành viên dự án và chia sẻ thông tin như là khóa học “**hướng nghiệp cho người khuyết tật**” và buổi tập huấn về “**Công việc đàng hoàng**”. Hai dự án đã hoạt động gắn nhau hơn và chia sẻ thông tin tuyển dụng để hỗ trợ mục tiêu từng dự án.

III. Bài học rút ra

- DRD nhận thấy tầm quan trọng của việc ghi lại những tấm gương thành công từ dự án. Dự án ghi nhận nhiều câu chuyện thành công và kết hợp với những đoạn phim giới thiệu được đội ngũ DRD xây dựng. Những nội dung này sẽ được dùng để động viên những người tìm việc khác, tạo thêm cơ hội và tăng sự tự tin của họ.
- Là một NGO địa phương, DRD đã đối mặt với khó khăn về khả năng tồn tại bền vững vì nhiều nguồn hỗ trợ đang rút ra khỏi Việt Nam. Để có thể tiếp tục cung cấp dịch vụ cho NKT, việc đầu tiên mà DRD cần thực hiện là nâng cao nhận thức cho đội ngũ cán bộ. Với sự góp ý từ Pea PROS, DRD phát triển một khung hình quản lý dựa trên kết quả, trong đó, mọi cán bộ đều có thể i) hiểu được kế hoạch chiến lược của DRD cũng như việc tạo dựng nó, ii) nhận thấy mối quan hệ nội bộ giữa hoạt động của bản thân họ và kế hoạch chiến lược, vận dụng vào việc quản lý dự án như thế nào, và iii) có khả năng phát triển hệ thống M&E đánh giá thành quả của tổ chức. Hoạt động này được thực hiện trong tháng 8 năm nay.
- Một bài học khác tương tự như nội dung trên là về việc nâng cao năng lực của đội ngũ cán bộ. Dự án, một mặt, cố gắng nâng cao năng lực của NKT bằng nhiều dạng hỗ trợ và đào tạo kỹ năng, mặt khác, tập trung vào việc nâng cao năng lực cho cán bộ dự án vì họ là nhân tố cốt yếu cho thành công của cả dự án lẫn DRD. Ban lãnh đạo DRD đã nâng cao năng lực đội ngũ cán bộ bằng cách mang lại cho họ, bao gồm những cán bộ tham gia quy trình ra quyết định có liên quan tới tổ chức, nhiều cơ hội phát triển cũng như khuyến khích và giúp họ xây dựng kỹ năng để cảm thấy tự tin và gánh vác trọng trách vì thành công của tổ chức. Tuy nhiên, quy trình nâng cao năng lực này cần thêm thời gian và sự kiên trì của ban lãnh đạo DRD.

- Bài học rút ra từ công tác giới thiệu việc làm: khủng hoảng kinh tế 2013 gây ảnh hưởng dẫn đến chỉ có 24 người trong số 177 người tìm việc tại DRD có được việc làm, với một số nguyên nhân: i) một số người khuyết tật không thể đáp ứng được yêu cầu, ii) không tìm thấy nguồn nhân lực cho các công ty như trong ngành dệt, iii) NKT đến từ các tỉnh cần có nơi cư trú nhưng công ty không thể đáp ứng, iii) người khiếm thính bị gia đình ngăn trở làm việc nên mất đi cơ hội việc làm.
- Hoạt động của dự án rất cần đến việc huy động nguồn lực cộng đồng, tuy nhiên sẽ cần có thời gian tập huấn các cộng tác viên và theo sát họ bởi vì họ là các sinh viên còn rất trẻ, cần tích lũy kỹ năng và kinh nghiệm.

IV. Kế hoạch cho năm thứ hai, 2014

- Nâng cao năng lực của các DPO: ủng hộ và đẩy mạnh quyền người khuyết tật tại các khu vực dự án ở Sóc Trăng, Bảo Lộc, Đồng Tháp, Đồng Nai.
- Kế hoạch mở doanh nghiệp:
 - “Câu lạc bộ Doanh nghiệp” tại thành phố Hồ Chí Minh: mở rộng sang Lâm Đồng, bao gồm Đức Trọng, Đà Lạt, Bảo Lộc, Di Linh, v.v.
 - Trợ cấp tiếp thị qua Internet: đưa gói trợ cấp tới các câu lạc bộ tình nguyện, cộng đồng và các câu lạc bộ sinh viên để thu thập ý tưởng về cách bán sản phẩm của người khuyết tật sao cho hiệu quả.
- Giới thiệu việc làm: duy trì hoạt động hàng tháng của Câu lạc bộ Tìm Việc, Hội chợ Việc làm, Huấn luyện Việc làm, Bố trí Việc làm
- Nguồn lực cộng đồng: Thu hút thêm cộng tác viên và người tình nguyện cho dự án.
- Tiến hành nghiên cứu việc làm dành cho NKT và sử dụng kết quả nghiên cứu để xúc tiến ủng hộ quyền cho NKT.

Phụ lục:

- *5 bức ảnh của:* Nhóm hoạt động vì người khuyết tật tại thành phố Hồ Chí Minh, Câu lạc bộ doanh nghiệp, chị Dao và chủ tịch nước Trương Tấn Sang, chuyên tham quan học tập tại Đà Nẵng, truyền đạt kỹ năng tại mạng lưới hội chợ việc làm